

Nr 134.

Av herr **Gustafsson** i Bogla m. fl., om höjning av anslaget till *Järnvägsmännens helnykterhetsförbund*.

Trafiksäkerheten är i hög grad beroende av vederbörande personals förmåga att tänka klart samt handla med snabbhet och precision. I dessa avseenden har alkoholen, använd även i små mängder, enligt de rön vetenskapen kommit till, en skadlig och förrädisk inverkan. Att utövarna av en så ansvarsfull tjänst som järnvägstjänsten äga kännedom om alkoholens verkningar på här berörda område är därför en icke ringa angelägenhet. Bland järnvägsmännen råder tyvärr liksom bland befolkningen i allmänhet den föreställningen, att alkoholen njuten i måttliga mängder icke är till skada för individen eller inverkar menligt på tjänstens fullgörande.

Järnvägsmännens helnykterhetsförbund, som bildades för över fyrtio år sedan, har under sin allmänna verksamhet haft som mål att söka skapa en helnykter järnvägsmannakår och har därunder sökt sprida så god och vederhäftig upplysning som möjligt om alkoholbrukets skadeverkningar. I syfte att aktivisera och effektivisera dessa strävanden anordnade Järnvägsmännens helnykterhetsförbund under åren 1940 och 1941 särskilda upplysningskurser i alkoholfrågan omfattande tre dagar och med anlitande av de bästa föreläsningskrafter på detta område, som kunde uppbringas. I dessa kurser fick nykterhetsfrågan en så allsidig behandling som kursplanen medgav, och ämnet »alkohol och trafiksäkerhet» bereddes därvid en framstående plats. Kurserna voro mycket värdefulla och besökta av järnvägsmän från landets olika delar. Förbundet hade som avsikt att även i fortsättningen anordna dylika kurser årligen. Men då statens bidrag till nykterhetsändamål med motivering av rådande krisförhållanden nedskurits med en tredjedel — J. H. F:s anslag sänktes sålunda från 5 000 kronor till 3 400 — och då även föreläsningsanslagen till Centralförbundet för nykterhetsundervisningen kraftigt beskurits av samma orsaker, kunde J. H. F. av ekonomiska skäl icke fortsätta med anordnandet av omnämnda upplysningskurser. En höjning av deltagarnas avgifter för att på så sätt möjliggöra kursernas fortsättande ansågs ej heller möjlig, emedan det finns skäl antaga, att de uttagna avgifterna redan voro så höga, att de utan tvivel verkade avskräckande på eljest för kurserna intresserade järnvägsmän.

En sänkning av ifrågavarande avgifter vore därför att förorda.

Järnvägsmännens helnykterhetsförbund skulle hälsa det med stor tillfredsställelse, om det erhöles ekonomiska möjligheter att åter få sätta i gång upplysningskurser i nykterhetsfrågan. De senare åren ha nämligen tillfört järnvägarna en mycket stor mängd ny personal. Dels har avgången varit ovanligt stor, och dels har trafikökningen varit mycket omfattande. Även om det icke kan påvisas, att det allmänna nykterhetstillståndet undergått någon egentlig försämring trots den stora tillströmningen av nyanställda, så har dock olyckornas antal i järnvägsdriften ökat avsevärt. Visserligen är det svårt att bevisa, att alkoholbruket härvidlag varit en bidragande orsak. Men uppenbart är, att den vane järnvägsmannen har större utsikt att klara av en trafiksituation med en av alkoholkonsumtion något nedsatt arbetsförmåga än den i tjänsten mindre rutinerade. Även om nykterhetstillståndet som ovan sagts icke undergått någon mera uppenbar försämring under krisåren, innebär icke detta förhållande, att läget är så tillfredsställande som funnes anledning att kräva i en så ansvarsfull tjänst som järnvägsmännens. Även om man icke kan hävda, att detta förhållande helt beror på personalens bristande kunskap om alkoholens förrådiska inverkan, så torde dock det stora flertalet järnvägsmän ha så stor ansvarskänsla, att om de finge klart för sig, att även ganska små alkoholmängder intagna t. o. m. flera timmar före tjänstgöringens början kunna menligt inverka på funktionsdugligheten i kritiska situationer, de ej ville lägga sig detta till last. Under alla förhållanden torde det säkerligen vara till stort gagn för trafiksäkerheten, att en god och allsidig kunskap om alkoholens skadeverkningar meddelas till så många tjänstemän vid järnvägarna som möjligt. Då de här omnämnda kurserna äro av den art, att de fylla måttet i berörda avseenden, vore det av den allra största betydelse, att Järnvägsmännens helnykterhetsförbund för denna verksamhet erhöles ett anslag från statsmakterna.

I anledning av vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta höja det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget till Järnvägsmännens helnykterhetsförbund för budgetåret 1944/45 från 3 400 kronor till 5 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1944.

Edvin Gustafsson
i Bogla.

Aug. Spångberg.

Lars Lindahl.